

Opisanie Kościoła Parafialnego Bystrzyckiego,
podług Punktów ab Offitio Jnrli Wilneę podanych.
czasu Wizyty Dekanalney przez X^o Ignacego Dzieka-
na Swirskiego

Kościół w Miasteczku Bystroicy w Wicie Wilneę
w Dekanacie Swirskim muirowany ko-
sztem S. p. JW^o Anttoniego Łokouskiego
Biskupa Allalierę, Suffragana Dziekana
Protata Katedralnego; Officiata Jnrlnego Wilneę
w R^o 1760. Erygowany pod Tytulem
Podwyższenia Krzyża S^o, konsekrowany
przez S. p. JW^o Tomaszę Liohousiana
Biskupa Arypolitanę Suffragana y Die-
kana Katedralnego Wilenskiego lecz w kłó-
nym Roku konsekrowany niewiadomo.
zostac w Kollacji Suffragana wilenskiego.
Jzymoy pod Dachem i na koputach po-
spadaly Dach z Dachuski, calkiem dzie-
mowy i wielką ruiną grozący - wozynają
zad podług sposobności i stanu, ile moż-
ści Plebana nayoohylniej utrzymuic się

Organy Konfessionaly Ambona Ławki są przy-
stoyne i nie potrzebują reparacyi - Organy
dawney na 10. głosów zrobione, teraz ledwo
na trzy głosy grać mogą - potrzebują re-
paracyi.

Monstrancya niewielka srebrna przez czeję z
frontu wyplatana. Puszka na Kommu-
nikanty srybrna cala postacana z Makny-
ką z Krzyżem, takoz srybrną i postacana -
Kielichow srebrych postacanych ~~we~~ wewnątrz
i ze wnątr po czeję, trzy; i tyleż Patyr z
jedney strony postacanych - Patyna
do Chorych srebrna zamotysta we wnątr
postacana i edna. Kupa stara od Kielicha
srebrna nieydy od postumętu cynowego
odstana uienka i edna - Pracyfikat
niewielki srebry z Druwem Krzyża S^o
na Postu-

na Postumencie Drewnianym Osadzony.
Pauzifikat Drugi z drzewem Maryja 1°
korony Srebrne dwie u Koronie najw.
Szkaplerney — Włotów Srebrnych u wic-
kiego Altara w różnych figurach Dwie
wiotnascie. —

Ornaty — białe dwa Święteżone, jeden z lamy Srebrnej
jednostajny z Stutą, Manipularem i ubra-
niem na kielich — 2gi także lamowy w
kwiaty różne cały jednostajny, na okół ga-
lony złote, z Stutą i Manipularem —
3ci Ornat Materji Niebieskiej w kwiaty
i paski, z kolumną lamy srebrnej, z ga-
lonem srebrnym na okół y przy kolumnie
obkładany, z Stutą, Manipularem i u-
braniem na kielich, zarywany dobrze —
4ty Ornat dasyj cały i przystajny — Alta-
rowy Niebieski, z kolumną złotą w kwia-
ty srebrne, z Stutą y Manipularem
tylko. Szczęść zaś Ornatów tegoż Kolony
które wszystkie są podarte i stare — do-
tych 6^{tych} Ornatów, Stutę 2. Manipularem
2., ubrania na kielich także dwa —

Ornatów Czerwonych trzy: 1° Ornat Sętofo-
wy, w kwiaty, z kolumną Materji Kar-
marynowej, lamowany galonem zło-
tym — z Stutą, Manipularem y ubra-
niem na kielich — 2° Ornat Adamas-
kowy z kolumną Azamitną, ozdobną,
lamowany Szykiem, ten podarty i
nieuzywany — bez requirytów do niego.
3ci Ornat Azamitny Karmarynowy
cały jednostajny, okładany tasiemką
białą idwabną, z Stutą i Manipularem.

Ornat Fioletowy: Materji putatasko-
wej w kwiaty z kolumną złotą, la-
mowany galonem Srebrnym — z
Manipularem, Bursą, i Palką —

Ornatów Złotobnych 2. Jeden Azamitny
z kolumną morową, lamowany
galonem szerokim Złotym — Stutą
Manipularem y Ubraniem na kielich.
2gi zaś Ornat boki ~~nie~~ białej materji
kolumna Sętofowa czarna, okładany
galonem

galonem złotym, z Stuta, Manipularem
ubranie całym nakielich, z tyje motony
czarnej Sztofowym - Stawaniem i Kontu
kraznięcego Płebana -

Kap do Procesyji Dwie, Jedna kotta Frydru-
wa z wysrywaniem Kwiatami Frybami
i idwabiem różnego kolom, listy Szto-
fowe, białe w kwiaty różne, lamowany na
około galonikiem srebrnym wąskim.
Druga Kwatki różowej uposki stara
podarta, mocno krotka, do uijwania nie-
zdalna -

Alb. Hollenderskiego Płotna trzy N° 3. Jedna z
koroną szerką, Majrynową srebrną, kityką
karmarynową, podryta - Dga Korona,
u dotu szerką dawniej była ospachanią
podryta - Bcia z Koroną lakor, u dotu szerką.
Alb innego Płotna trzy N° 3. Dwie Płotna
Skackiego, a jedna Szwabickiego.

Kornia Rąbkowych dwie N° 2. Skackiego Płotna
Dwie N° 2. Komieszek dla Chłopców 5.
Flumeratow pięć N° 5. Jeden Rąbkowy, a cetero
Skackiego płotna -

Korporatow Starych fundassowych 13. nowych 7.
in Summa Artuk N° 20.

Puryfikatorow starych fund: 17. nowych 7. in Sum
Artuk 24.

Stoiunek pod Włki Artuk 13.

Tuwalni Hollenderskiego Płotna Dwie N° 2.
Tuwalni Starych z podartych trypasie N° 13.
Ręcznikow nowych do zabryty 2. Starych 2.
Ręcznikow matych do Otwarz Artuk N° 8.

Kiżgi Koscilne, Mszatow N° 2. Mszalichow
zabobnych N° 2. Agenda Stara N° 1. Agen-
da mala y Ewangeliorka -

Lichtarze i inne Sprzęty Koscilne -
Lichtarow cynowych najwięksim i dwóch
pobocznych Otwarzach Artuk N° 10.
Lichtarow mosiężnych przy Cymboryum
z sześciu szamy N° 2.
Lichtarow mosiężnych przypicanie in in-
signij Consecrationis Ecclesie - N° 12.
Lichtarzykow cynowych srotowych na Otta-
ran Wielkim Dwa - N° 2.

Lichtarow

Lichterzow drewnianych wielkich Cztery, dwa przy wielkim Oltarze, a dwa przy Oltarze Nays P. Sakapler.

Lichterzow drewnianych malych 4.

Wazyow z figurami piec N° 5.

Krzyz dury Procepyonalny z figura N° 1.

Figura Zmartwychstania Panskiego N° 1.

Baldachim na dwóch drzewach Adama z hony karmazynowy galonem zlotym obkladany.

Bursa do Chonych stara podarta N° 1.

Paskow iedwabnych trzy, Nicianych trzy.

Zastonek do wielkiego Oltara dwie, iedna azanitna, a druga farowa —

Oltarz do procesyi norony Bradi. 1.

Choragw Polowych dwie, iedna bialej kielki, a druga rowney, obie stare i podarte —

Proporciov do Procesyi Cztery N° 4.

Choragwiov rownych Starych N° 20.

Obraz Nays Panny Sakapler dury z kamianu ieden — " — " — " N° 1.

Buzka Cynowa do Smycia Palow N° 1.

Krzyz Cynowy ieden — " — " N° 1.

Umbraculum do zastoniemia Nays Sakran stare Rąbkowe wrojne Kuraty N° 1.

Latun — " — " — " — " N° 1.

Amputek z dwoma Jacami cynowemi par 2.

Dzwonek przy zakrytych Wierzy N° 1.

Dzwonkow przy trzech Oltarzach N° 3.

Nakrycia do Oltara stare podarte N° 3.

Godunek pod Mszaly — " — " N° 5.

Tarybulanow 2. ieden z Mich wcale niezdatny

Lodek zescianek dury obie popsute —

Buzka Cynowa z wienchem — N° 1.

Tablica do zapisowania Dnowienia Nays

Sakramentu iedna — " — " — " N° 1.

Lampy seklannych — " — " — " N° 20.

Lionow rownego koloru do lamp N° 13.

Zelazo do Piceremia Optathow N° 1.

Sukno cathem podarte czerwone niezdatny

do wielkiego Oltara —

Buzka do zastoniemia Hostyi. 1.

Sitko do przesiewania Komunikantow

1

1

1

1

1

3
komunikantów — " — " — " — N° 1.

Zelazko do wyrywania komunikantów N° 1.

Kościół masyżny do wody święconej — N° 1.

Bębnow dwóch nowo powsteczonych N° 20.

Armatek żelaznych malenkich starych N° 3.

Commentar, z jednej strony od facydy czyli frontu kościoła murem oprowadzony, z innych trzech stron drzewem opaskawiony.

Dzwony osadzone są na kopule kościelnej, których jest dwa jeden z nich mniejszy i Sygnaturka brzoja tamże osadzona.

Szpital bardzo stary, opuszczony, w jednej stronie ugo, Organista i Ubody mieszczą się na Angiel, zaś stronie Dachu nima i sianu in się rowalają.

Ubogich w Szpitalu — Męczyzna jeden a Bab trzy, utrzymują swe życie z starż Parafianów, ponieważ fundum osobnego na Szpital nima.

Odprawuie się Nabożeństwo porządkiem następującym — Godzinki o godzinie 7. zaczy-
nają się — Msza pierwsza czytana na kon-
cu tej Mszy Suplikacya i Psalm Bóg
Nasz Ucieczką i Mocą; pod czas tej
Mszy Organista z Bractwem spiewa
koronkę — Po za konwersum Koronki, Ma-
uka lub Kazanie według Urozystości.
Po na-Mce lub Kazaniu — Procepsya Panc-
jalna cum Aspens — W niedziele zaś
Pierwszą Kardego Miesiąca, lub dwiat
Dni et Dne. Procepsye cum San-
ctissimo, po Procepsyi zaraz Msza
wychodzi spiewana, która się konczy
z całym Nabożeństwem do Godziny 12.

Karbowy przy Kościele żadney niema.

Odpuasty — Oprócz Świąt Dni et Dne
są Mastepniaga: 1° Antoniego Padewski-
13. Junij, przypadającego — 2° Maju: Pan-
ny Szkaplerney w niedziele pierwszą
po Jey Jesie — 3° Podwyższenie Krzyża
1° jako Titulus Eccl — 14. Ibra — i kon-
sekracya kościoła, która przypada w Nie-
dziele.

w Niedziele pierwszą po Jesie Podwyższenia Krzyża S^o.

Bractwo inszych niemal Oprocz Selsplera Świętego za Indultem od Klementa XIII. za Staraniem Spi. J^o Antonięgo Nagrodzkiego Plebana Bystrzycki. To Bractwo, ani Funduszu, ani pewnych dochodów żadnych niema.

Obligacyi z Funduszem żadnych niema Oprocz Świąt Uroczystych, i w Niedzieli - w których odprawia się Mszę Świętą za Parafianow.

Sprawowanie Sakramentow.

Chmielnica utrzymuje się oszczędnie i zawsze stoi w kosciele w miejscu przystępnie nato akomodowanym - w niej iest kosciołek zamieszany z Makrytką i tyturką miedzianą - Czasu zimna przynosi się do Plebanij, i w udzielney Stancji przyswoicie zachowuje się - Cośda Chmiesna odmienia się w Wielką Sobotę lub w Wigilio Ścielonych Świątek.

Oleja S^o corocznie się sprowadza ię z Wilna, na co są radniaderenia. Jone utrzymują w wyrażoney Chmielnicy.

Chorzy nie odkładają się nigdy, oprocz kilku osób nad ktorými Ceremonie Chmiesne nie są odprawiane dla odwrotki do niejakięgo Czasu ich Rodziców -

Sakrament Bierzmowania niebył potym dawany iak czasu Koselkacyi koscioła, a ztąd łatwo można domyslic się jak wiele potrzebujących iest tego Sakramentu -

Najświętszy Sakrament zachowuje się ~~zachowuje się~~ w Wielkim Oltarze w Cymboryum zamieszonym - J odnawia się podług przepisu -

Lampa pali się czasom Mszy i innych potrzeb koscioła, ciągim czas, akiby przez dzień y noc całą gorzała. nieporuszała fundusz ilepderacyi i Ruinie parochijny.

Pleban

4

Pleban Andrzej Joczowski urodzony w
Polskiej Branskiej Ziemi Bielskiej, lat
29. mający wieku swego. Posiada te Bene-
ficium lat 4. Obywat. Mauck Duchowny,
w Seminarjum Dycezalnym Wileńskim.
Wyswiczony jest na Kapłanstwo od Stryc-
swego J.M. Piotra Joczowskiego Bisku-
pa Białynskiego Suffragana Wileńskiego
w R^o 1792. - niema innego Benefi-
cium oprócz tej Plebanij, gdzie najczę-
ściej się bawi; zmierzona latem i zimową
poro do Solwarku który jest odległy o mil
2. od Plebanij -

W każdą Niedzielę i Uroczystości bywają
kazania lub Nauki; nie kiedy i sam mie-
wa - Bo jest zabawnym gospodarstwem; a
człowieka takiego który by, zarządzał ko-
ściołem, Domem i ludźmi, utrzymując z
funduszu zdeterminowanego nie może -
Posiada dostateczną naukę ponieważ był
examinowany pierwszy w Seminarjum
i nim został wyswiczony nato Beneficium.
Ma approbatę do studowania spowiedzi, y
niekiedy się nigdy zatrudniać się tą pracą.
Ma swą własną a niefundusową Biblio-
tekę, w której jest Piśmo S. po łacinie i po
Polsku; imależki Moralne Duchowne,
i Kalendarje różne.

Chociaż zostaje w wieku młodym, i Pleban-
nem niedawnym, jednak stara się dopet-
niać zausre według obowiązku Powołania
swego, tak co do życia y Duszy, jako i powierze-
chomości przed ludźmi.

znajduje zausre dla siebie szczerk i miłos-
tak u osób Szlachetnych wyisznych, jako i
u niższego stanu ludzi.

Bierz za Postugę Kościelną tyle, ile kto
daje; niewymagując gwałtem i przymusan-
nigdy.

Metryki Chrtow, Ślubow i Umartych
utrzymują się zausre porządnie - i nigdy
bez Zapowiedzi i Indultow Ślubow nie daje.

Regestr Kom

Pregety Parafianów spisuje się, za wze
czasu Noleudy, i Ceny za wze się utrzymie,
podług którego, wydać się Karteczki do-
Spowiedzi wielkonocny przystępniający-
a z tego dochodzi wiele kto ma lat i ery mo-
że przyjmować Sakramenta, mają naukę
i roztropność

Koadjutora żadnego nima - ale ma ^{lat 20, mają} J.
Kirkarego Jana Matyszkiewicza, który
brat Naukę Duchowną w Seminarjum Oge-
neralnym Wileńskim; po wysurżeniu zaraz
przybył do tego Kościoła, i drugi Kol-
iak pracuje przy tym Kościele.

Plebania i Jej Fundus

Dom i całe zabudowanie Plebanskie
jest opuszczone y stare wolać się potrze-
bie całkiem restauracji nowej, bo prze-
pował i reperował nie można - Ma nu-
wo zaś Budowle, Drewna nima; bo ledwie
na opał u Parafian dostać może, chociaż
dawniejszy Plebani mieli swoją kucnię y
lasy, ale przez nieczułość i staranność
swoją, pozwolili sąsiadom odebrać, i nie-
dochodili tego, gdzie teraz, późniejszym
Sukcesorom trudniej dochodzić i expen-
sować wiele potrzeba -

Fundus ziemny tej Plebanij, podług
Taryfj Lustratorskiej Komisji Seymu
N° 1709 wymiarowej - czyli Inbraty
Łtch siedm setł piętnastie N° 715.
Inbraty Piniężney podług tejże Taryfj
Łtch czterysta czterdzieści Osim. N^o
716. In Suma Inbraty Roczney
Łtch: 1163.

Ma Folwark Popisaki vel Dutki w
Parafji Sibirniskiej, odwie mile od
Plebanij odległy - Przy tym Folwarku
gruntu na Becech 6. y 7, i mnij.
podług zmian, roznych - Przy tym
Folwarku jest ludzi 4. Który pom-
nierzynie odbywają; Ptacz Czynn
Ogrodnikow zaś żadnych nima.
Jedyn artw zaś

Jedynasty zaś Gospodarów, którzy daley są
odlegli od Solwarku, podług potrzeby chodzą
na robotę tak do Solwarku jako i Plebanij
Ptac, takich Czynnici - które wciagnięte są
do Jutraty Pięzney -

Wysiewa wszystkiego zboża: to jest żyta:
Bezek 11. lub więcej, podług wielkości
ziemi - zasiawszy Pole, i zosławiając
na Capusa fawoy domowy, bezow kilka
bezek, przedać może -

Ma karczemkę niewielką na ustroju
gościna w której swój utrzymuje Synek.
Placow lub Jurajok przy Kosciele żadnego
nie ma - Opócz Juntu na Bezek 4. -

Żyta, którą zarabia Poddanemi
Ogrodom niewielkich przy Plebanij jest
4. a udeu dla Ubogich zawsze się odda-
ta. -

Sum do Funduszu tego należących żadnego
nie ma - Dieciżina nie odbiera się -

Opócz Annuaty ze Dworu Bystryckiego
zato, że Synek niedawali Antecyporow
Plebani. Zato Jermie Wielmożni Porow-
towscy umówili się z Biskupem Brest-
wskim Wileńskim, naznaczyli dla Ple-
bana - Annuaty corok po 116 zł. 60.
która i teraz się odbiera -

Żtych Wszystkich Dochodów wynagrosz
Jutraty Roczney, Czemu Kurwacyi Sep-
mem naznaczonej In Summa 1163.

- Z tego Dochodu Stać się Podatku Subsidi-
1° Dy Charitatu - " - " 20 zł. 10.
2° Offiary 20. Grosz - " - " 116 zł. 9
3° Podymnego, chociaż Dymów więcej niema
ial Piętnaście, za Pustek pięć które iu-
znalard nusi ptacie - In Summa 120.
4° Gropowego 116 zł. - in Summa 11. 20.

In Summa Stać się Podatku 206 zł. 3.

Koscielna Koszyska bardzo wiele utraciła Juntów i
Lasow od dawnego "ozasu" za co i Manifesta
Antecyporow Plebana teraźniejszego, są za-
niezione - Ale że niemaż razym pra-
wować się

i Expensowaci do dnia wstępnych utrzy-
mieszek, z stratą i nieużytkiem Pleba-
now —

Majątkiem fundusowym sam Pleban za-
rządza —

Preparacya Kościoła y Plebanij nieuczadomo
do kogo należy, to tylko pewna, że przedtym
Suffraganowie wto wszystko się wdawali y
zaprzęzali — tak iako J.W.M. Łotkowski, który
wymurował Kościół, J.W.M. Kienkowiec Suffra-
ganem ten Kościół reperował i wewnątrz
odrobił. — A ztąd się zprawnieć może
się może, że Reperacya Kościoła i ~~Reperacya~~
~~na~~ Domu Plebaniskiego, musi należeć
do Suffraganij Wileńskiej —

Dokumentow fundusowych zawierających
Ograniczenie Gruntow, lub Władania Ich-
dzielnych niema, ni w Archiwum ni w
Plebanij — Oprocz Manifestow i Rozwi-
azanie Gruntow Łasow tak, tak Same-
mu fundum Plebanij iako i Ludziom, do
nich należącym — które są za Aktykowa-
ne w Końnych Sądach i Kopie onych
utrzymują się w Plebanij — Także
kilka Inwentarow, dawności y Pewności
Gruntow Ludzi, zabezpieczających, ~~które~~
~~które~~, które wszystkie Papiery i nie-
które Ograniczenia y Dokumenta te-
razniejszy J.M. Pleban do Księgi nakł
Destynowanej wpisuje, i kontroluje.

Parafia i Parafianie.

Parafia obronna jest wzdłuż na Mile, a wpo-
przek na pół mili — Granicy z Para-
fią Suwajską o 1/2 mili, z Wornianską
o 1/2 mile dobrej, z Bujwidzką o 1/2 mili,
z Lawaryską o 1. mile, z Kienicką
o 1/4 mili —

Odległości od Sądziokich Parafialnych Kościo-
łow, Od Suwajskiego który jest naturalnie
Dwie Stoski od dawie mile lekkie, od Worn-
nianskiego, który jest na Północy odwie
mile

Opriam. Rosenkranz
neq. Dreyhügel